

Nr 485

Av herr Stefanson m. fl., om viss respittid efter uppbördsterminens utgång för inbetalning av arbetsgivaravgift enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension.

(Lika lydande med motion nr 550 i Andra kammaren)

Från och med år 1960 debiterar riksförsäkringsanstalten arbetsgivaravgifter, som innefattar såväl avgift till yrkesskadeförsäkring — om vederbörande arbetsgivare har denna försäkring gällande i anstalten — som bidrag till den allmänna sjukförsäkringen och till moderskapshjälpen samt till den allmänna tilläggspensioneringen. Genom att avgifterna till sistnämnda försäkring successivt kommer att öka blir de sammanlagda avgiftsbeloppen för här ifrågakommande försäkringar framdeles högst avsevärda.

Arbetsgivare vilkas sammanlagda arbetsgivaravgifter för ett år icke uppgår till 1 000 kronor påföres dessa avgifter å debetsedel för slutlig skatt. Övriga arbetsgivare, och deras antal kommer självfallet att öka år från år, avkräves arbetsgivaravgiften i delbelopp, som förfaller till betalning senast den 18:e i envar av månaderna februari, april, juni, augusti, oktober och december. Räkning å hela det avgiftsbelopp en arbetsgivare har att erlægga under ett år översändes från riksförsäkringsanstalten senast den 18 januari. Någon påminnelse om att belopp förfaller till betalning tillställs icke arbetsgivarna. Under år 1960 har dock anstalten genom dagspressen och i radio samt TV erinrat om inbetalningsskyldigheten strax före den 18:e i resp. uppbörds månader.

Jämlikt 29 § förordningen den 18 december 1959 angående uppbörd av avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension m. m. åligger det anstalten att efter den 18:e i resp. uppbörds månader upprätta och till vederbörande länsstyrelse för indrivning överlämna uppgift över de avgiftsbelopp, som icke erlagts inom föreskriven tid.

Vad som finnes stadgat i uppbördsförordningen och i föreskrifter angående tillämpningen av nämnda förordning om bl. a. restavgift och indrivning skall äga motsvarande tillämpning på de av anstalten avkrävda arbetsgivaravgifterna. De befogenheter, som enligt 58 § 2 mom. angivna förordning tillkommer länsstyrelse eller riksräkenskapsverket, skall dock i stället utövas av riksförsäkringsanstalten. Sistnämnda stadgande avser riksräkenskapsverkets rätt att meddela särskilda föreskrifter i fråga om befrielse från skyldighet att erlægga restavgift.

Under det gångna året har enligt uppgift åtskilliga tusen arbetsgivare av skilda skäl icke erlagt delbeloppen inom föreskriven tid men väl strax därefter. Någon möjlighet för riksförsäkringsanstalten att på eget initiativ medgiva befrielse från skyldighet att erlægga restavgift med 4 procent på det

belopp, som skulle ha erlagts den 18:e i uppbörds månaden, har ej förelagat.

Följden har blivit att åtskilliga arbetsgivare under året blivit avkrävda dessa restavgifter av indrivningsmyndigheten långt efter det att avgifterna erlagts. I de fall då avgifterna inbetalts några dagar efter sista betalningsdagen synes anstalten efter framställning från arbetsgivaren ha medgivit viss nedsättning av restavgiften, om ej denna varit alltför låg.

Det måste för många arbetsgivare, som alltid velat göra rätt för sig men som genom ett tillfälligt förbiseende, kanske beroende på hastigt påkommen sjukdom, semestertider eller nu senast julbrådskan hos många affärsföretag, försummat verkställa avgiftsinbetalning i rätt tid, framstå såsom obilligt och i vissa fall även förnedrande att restavgift inte blott utkrävts utan att kravet också framförs av indrivningsmyndigheten.

Av psykologiska skäl borde andra former för restavgiftens uppbärande lagas under övervägande. Det kan i detta sammanhang erinras om att skatt, som ej erlagts under uppbördstermin, kan av den skattskyldige inbetalas genom posten medelst skatteanvisning senast sex dagar efter uppbördsterminens utgång, varvid en viss restavgift skall läggas till skattebeloppet. Vid en sådan mera obetydlig försummelse i fråga om skatteinbetalning inom viss angiven tid behöver icke indrivningsmyndigheten belastas med ett speciellt restavgiftsuttag med åtföljande administrativa besvär. Motsvarande anordning borde också kunna genomföras beträffande erläggande av restavgift vid kortare tids försening av inbetalning av sådan arbetsgivaravgift, som uppbäres av riksförsäkringsanstalten. Nuvarande system är irriterande för arbetsgivare, som flera månader efter det att de inbetalt en arbetsgivaravgift får en överraskande indrivning av restavgift. Denna kan bli så stor att straffet för försumligheten, som kan röra sig om ett par dagars försening, icke kan anses stå i rimlig proportion till försumligheten. Systemet med att låta indrivningsmyndigheterna ingripa för att utkräva denna restavgift drar med sig ökad arbetsbörda för dessa. Skulle riksförsäkringsanstalten åläggas uttaga restavgift torde detta kunna ske utan större administrativa besvär med de kontorstekniska hjälpmedel, som ämbetsverket enligt uppgift numera förfogar över. Större delen av restavgifterna skulle säkerligen också komma att av arbetsgivarna inbetalas till anstalten utan någon särskild anmaning.

Med hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att vid uppbörd av avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension den skattskyldige skall äga rätt att — i likhet med vad som gäller i fråga om inbetalning av källskatt — under en viss respittid efter uppbördsterminens utgång, t. ex. sex dagar, inbetala arbetsgivaravgiften jämte en speciell restavgift.

Stockholm den 26 januari 1961

Stig Stefansson

T. V. Mattsson

Uno Olofsson